

Програма навчальної дисципліни «Технології вивчення та діагностики особистості дошкільника» підготовки магістра, галузь знань 01 Освіта, спеціальність 012 «Дошкільна освіта», освітня програма Дошкільна освіта

”5” 21.02, 2018 р. – 10 с.

Розробники: Заремба Л.В., кандидат педагогічних наук, доцент

Рецензент: Пріма Р.М., доктор педагогічних наук, професор

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри педагогіки протокол № 7 від 20.12. 2017 р.

Завідувач кафедри: (Смолюк І.О.)
(прізвище, ініціали) (підпис)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією педагогічного інституту

протокол № 5 від 11. 01. 2018 р.

Голова науково-методичної комісії педагогічного інституту (Антонюк В.З.)
(прізвище, ініціали) (підпис)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом спеціальності і представляється у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта 012 Дошкільна освіта Підготовки магістра	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 135/4,5		Рік навчання 5
		Семестр 10
		Лекції __22__ год.
		Практичні (семінарські) 22 год.
		Лабораторні немає
ІНДЗ: немає		Індивідуальні немає
		Самостійна робота 81 год.
		Консультації 10 год.
	Форма контролю: залік	

Таблиця 2.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	01 Освіта 012 Дошкільна освіта Підготовки магістра	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 135/4,5		Рік навчання 6
		Семестр 12
		Лекції 8 год.
		Практичні (семінарські) 8 год.
		Лабораторні немає
ІНДЗ: немає		Індивідуальні немає
		Самостійна робота 101 год.
		Консультації 18 год.
	Форма контролю: залік	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Вивчення навчальної дисципліни передбачає: ознайомлення студентів з технологіями вивчення індивідуальних анатомо-фізіологічних і соціально-психологічних особливостей розвитку дитини дошкільного віку та діагностики стану її розвитку, формування умінь

здійснювати збір, вивчення, аналіз, узагальнення інформації і на цій основі впровадження ефективних технологій в освітній процес дошкільного навчального закладу.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

методи педагогічних досліджень та діагностики в галузі дошкільної освіти; сутність психолого-педагогічних діагностик; аналіз методологічних і теоретичних основ організації і проведення педагогічних досліджень в дошкільній освіті; опрацювання наукової та методичної літератури з проблеми організації і проведення педагогічної діагностики в дошкільній освіті та здійснення інноваційної діяльності в дошкільному навчальному закладі; розробка програм експериментально-дослідної роботи за визначеним напрямом; використання різних методик діагностики з метою психолого-педагогічного супроводу виховної діяльності в дошкільному навчальному закладі з врахуванням особливостей розвитку кожної дитини.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 3.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Вивчення особистості дошкільника в системі професійної підготовки студентів					
Тема 1. Вікові та індивідуальні особливості розвитку дошкільника	16	2	2	10	2
Тема 2. Методи вивчення особистості дошкільника	32	6	6	18	2
Контрольна модульна робота					
Разом за модулем 1	48	8	8	28	4
Змістовий модуль 2. Технологічний підхід у психолого-педагогічній діагностиці особистості дитини дошкільного віку					
Тема 3. Технологізація процесів навчання і виховання в галузі дошкільної освіти	16	2	2	10	2
Тема 4. Теоретичні засади діагностики дитини дошкільного віку	18	2	2	12	2
Тема 5. Види та характеристики психолого-педагогічних діагностик	53	10	10	31	2
Контрольна модульна робота					
Разом за модулем 2	87	14	14	53	6
Всього годин:	135	22	22	81	10

Таблиця 4.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Вивчення особистості дошкільника в системі професійної підготовки студентів					
Тема 1. Вікові та індивідуальні особливості розвитку дошкільника	13	1	1	10	2
Тема 2. Методи вивчення особистості дошкільника	36	3	3	25	4
Контрольна модульна робота					
Разом за модулем 1	49	4	4	35	6
Змістовий модуль 2. Технологічний підхід у психолого-педагогічній діагностиці особистості дитини дошкільного віку					
Тема 3. Технологізація процесів навчання і виховання в галузі дошкільної освіти	12	1	1	10	2
Тема 4. Теоретичні засади діагностики дитини дошкільного віку	20	1	1	16	2
Тема 5. Види та характеристики психолого-педагогічних діагностик	54	2	2	40	8
Контрольна модульна робота					
Разом за модулем 2	86	4	4	66	12
Всього годин:	135	8	8	101	18

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Таблиця 5.

№	Тема	Кількість годин
1.	Скласти словничок понять і категорій, на яких базуються педагогічні діагностики.	4
2.	Скласти план педагогічного вивчення особистості дошкільника з поясненням послідовності виконання його етапів.	4
3.	Провести обробку наукових даних, отриманих в ході вивчення особистості дошкільника, та здійснити їх інтерпретацію в педагогічному процесі.	4
4.	Проаналізувати різні підходи до класифікації методів вивчення особистості дошкільника	4
5.	Надати характеристику форм впровадження результатів педагогічних досліджень у практику роботи педагога	4

6.	Скласти та обґрунтувати основні правила вивчення особистості дошкільника	4
7.	Надати характеристику експериментальних методів вивчення особистості дошкільника	4
8.	Надати характеристику принципів педагогічної діагностики	4
9.	Визначити функції педагогічної діагностики	4
10.	Надати характеристику видів психолого-педагогічної діагностики дошкільників.	5
11.	Розкрити сутність Тесту Люшера	4
12.	Визначити і конкретизувати завдання педагогічної діагностики	4
13.	Розкрити сутність Асоціативного тесту «Подорож»	4
14.	Розкрити сутність Коректурної проби Б. Бурдона	4
15.	Розкрити сутність методики "Мапюнок сім'ї"	4
16.	Розкрити сутність методики прогресивні матриці Равена	4
17.	Розкрити сутність Тесту творчого мислення П. Торренса	4
18.	Адаптувати до умов діяльності Вашого дошкільного навчального закладу Діагностику мотиваційної готовності до школи (за Т.Д. Марцинковською)	4
19.	Адаптувати до умов діяльності Вашого дошкільного навчального закладу Діагностику бачення дитиною себе в сімейній системі	4
20.	Адаптувати до умов діяльності Вашого дошкільного навчального закладу Методику "Бесіда про школу" (Т.А. Нежнові)	4
	Всього годин	81

Таблиця 6.

№	Тема	Кількість годин
1.	Скласти словничок понять і категорій, на яких базуються педагогічні діагностики.	5
2.	Скласти план педагогічного вивчення особистості дошкільника з поясненням послідовності виконання його етапів.	5
3.	Провести обробку наукових даних, отриманих в ході вивчення особистості дошкільника , та здійснити їх інтерпретацію в педагогічному процесі.	5
4.	Проаналізувати різні підходи до класифікації методів вивчення особистості дошкільника	5
5.	Надати характеристику форм впровадження результатів педагогічних досліджень у практику роботи педагога	5
6.	Скласти та обґрунтувати основні правила вивчення особистості дошкільника	5
7.	Надати характеристику експериментальних методів вивчення особистості дошкільника	5
8.	Надати характеристику принципів педагогічної	5

	діагностики	
9.	Визначити функції педагогічної діагностики	5
10.	Надати характеристику видів психолого-педагогічної діагностики дошкільників.	6
11.	Розкрити сутність Тесту Люшера	5
12.	Визначити і конкретизувати завдання педагогічної діагностики	5
13.	Розкрити сутність Асоціативного тесту «Подорож»	5
14.	Розкрити сутність Коректурної проби Б. Бурдона	5
15.	Розкрити сутність методики "Малюнок сім'ї"	5
16.	Розкрити сутність методики прогресивні матриці Равена	5
17.	Розкрити сутність Тесту творчого мислення П. Торренса	5
18.	Адаптувати до умов діяльності Вашого дошкільного навчального закладу Діагностику мотиваційної готовності до школи (за Т.Д. Марцинковською)	5
19.	Адаптувати до умов діяльності Вашого дошкільного навчального закладу Діагностику бачення дитиною себе в сімейній системі	5
20.	Адаптувати до умов діяльності Вашого дошкільного навчального закладу Методику "Бесіда про школу" (Т.А. Нежнові)	5
	Всього годин	101

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Об'єктом оцінювання навчальних досягнень студентів є структурні компоненти їх навчальної діяльності, зокрема: змістовий компонент (знання про об'єкт вивчення); повнота, правильність, логічність, усвідомленість, вербалізація, застосування знань; операційно-організаційний компонент (дії та способи дій – предметні, розумові, загальнонавчальні, комунікативні); емоційно-мотиваційний компонент (ставлення до навчання); характер, сила, дієвість і сталість даного компоненту.

В процесі оцінювання **знань** студентів враховується обсяг інформації, оперування поняттями, категоріями, фактами, ступінь їх пізнання, здатність до систематизації та узагальнення. В процесі оцінювання **навичок** студентів враховуються: наявність практичних навичок у галузі навчальної дисципліни, що сприяють успішному опануванню професійної діяльності; якість, швидкість, стійкість, точність їх виконання в різноманітних умовах, зокрема й екстремальних. В процесі оцінювання **вмінь** враховуються: наявність конкретних професійно-комунікативних умінь, їхня глибина, стійкість і гнучкість; ступінь опанування основними прийомами професійно-комунікативної діяльності та їх творче застосування під час розв'язання нестандартних завдань у різноманітних ситуаціях майбутньої професійної діяльності, здатність моделювати професійно-комунікативні дії; зміст самоаналізу результатів власних дій, характер зіставлення отриманих результатів з основною метою діяльності; наявність помилок, їхня кількість і характер, ступінь впливу на остаточний результат діяльності; ступінь ефективності та якості виконаних дій тощо.

Форма проведення МКР – письмова робота.

Таблиця 7.

Поточний контроль (max = 40 балів)					Модульний контроль (max = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1					Модуль 2		
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2					
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	МКР 1	МКР 2	
3	12	2	3	20	30	30	100

Таблиця 8.

Поточний контроль (max = 40 балів)					Модульний контроль (max = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1					Модуль 2		
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2					
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	МКР 1	МКР 2	
5	10	5	5	15	30	30	100

Шкала оцінювання

Таблиця 9.

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Абашкін Н.В. Нові підходи до розробки сучасних педагогічних досліджень / Н.В. Абашкін // Радянська школа. – 1994. – № 3-4. – С. 41-44.
2. Бабанский Ю.К. Проблемы повышения эффективности педагогических исследований / Ю.К. Бабанский. – М., 1982. – С. 20-124.
3. Бадулина О.И. К проблеме преемственности дошкольного и начального образования / О.И. Бадулина // Начальная школа. – 2002. – № 1. – С. 101-104.
4. Буянов М.И. Ребенок в семье / М.И. Буянов. – М.: Педагогика, 2004.
5. Введение в научное исследование по педагогике [Под ред. В.И. Журавлева]. – М., 1988. – 237 с.
6. Выготский Л. С. Педагогическая психология / Л.С. Выготский. – М., 1991.
7. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: Методичні поради молодим науковцям / С.У. Гончаренко. – К., 1995. – 45 с.
8. Гуткина Н.М. Діагностична програма з визначення психологічної готовності дітей 6-7 років до шкільного навчання "Психологічне утворення" / Н.М. Гуткина. – К., 1997 – 235 с.
9. Діагностична і коррекційна робота шкільного психолога [За редакцією Дубровиной]. – К., 1996 – 227 с.
10. Дуткевич Т.В. Загальна психологія: (Конспект лекцій): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / Т.В. Дуткевич. – Кам'янець-Подільський, 2002. – 96 с.
11. Зброцький М.М. Основи вікової психології / М.М. Зброцький. – К.: 2003.
12. Запорожець А.В. Підготовка дітей до школи. Основи дошкільної педагогіки [За редакцією А.В. Запорожця, Г.А. Маркової М.]. – К., 1990. – С. 250-257.
13. Ильина Т.А. Вопросы теории и методики педагогического эксперимента / Т.А. Ильина. – М.: Педагогика, 1982.
14. Карпенко З.С. Аксіопсихологія особистості / З.С. Карпенко. – К.: ТОВ "Міжнародна фінансова агенція", 1998. – 220 с.
15. Коментар до Базового компонента дошкільної освіти в Україні / [Наук. ред. О.Л. Кононко]. – К., 2003.
16. Кравцов Е. Е. Психологічні проблеми, готовності дітей до навчання в школі / Е.Е. Кравцов. – М., 1991. – 145 с.
17. Кузьмина Н.В. Методы системного педагогического исследования / Н.В. Кузьмина. – Л., 1980.
18. Леонтьев А.Н. Критерии развития психики ребенка / А.Н. Леонтьев. – М., 2000.
19. Лешли Дж. Работать с маленькими детьми, поощрять их развитие и решать проблемы / Дж. Лешли. – М.: Просвещение, 1991. – 162 с.
20. Малімон Л.Я. До проблеми діагностики емоційності як властивості особистості / Л.Я. Малімон // Практична психологія та соціальна робота. – 2002. – №7. – С. 59-65.
21. Малімон Л.Я. Експериментальне дослідження емоційності як стійкої інтегральної характеристики індивідуальності // Проблеми загальної та педагогічної психології. Зб. наук. праць Ін-ту психології ім. Г.С.Костюка АПН України / Л.Я. Малімон. – К., 2002 – Т. IV, частина 4. – С. 157-163.
22. Особливості психологічного розвитку дітей 6 – 7 літнього віку [За ред. Д.Б. Ельконіна, А. Л. Венгера]. – М. 1998 – 189 с.
23. Скаткин М.Н. Методология и методика педагогических исследований / М.Н. Скаткин. – М.: Педагогика, 1986. – 152 с.

24. Супрун І.П. К вопросу об особенностях эмоционального развития детей дошкольного возраста / И.П. Супрун // Наука і освіта. – 1998, – №3, – С.60-62.
25. Психологічні тести [За ред. А. А. Кареліна]. – М. 1999. – 205 с.
26. Урунтаева Г.А., Афонькина Ю.А. Практикум по детской психологии / Г.А. Урунтаева, Ю.А. Афонькина. – М., 1995.
27. Шаграева О.А. Эмоциональное развитие дошкольников. Учебное пособие / О.А. Шаграева. – М.: Академия, 2003.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. www.education.gov.ua – сайт Міністерства освіти і науки України.
2. www.tnpu.edu.ua – сайт Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.
3. www.nduv.gov.ua — сайт бібліотеки ім. В. Вернадського.
4. www.edu.yar.ru/russian/navigator/index.html
5. http://www.osvita.org.ua/articles/?article_id=56